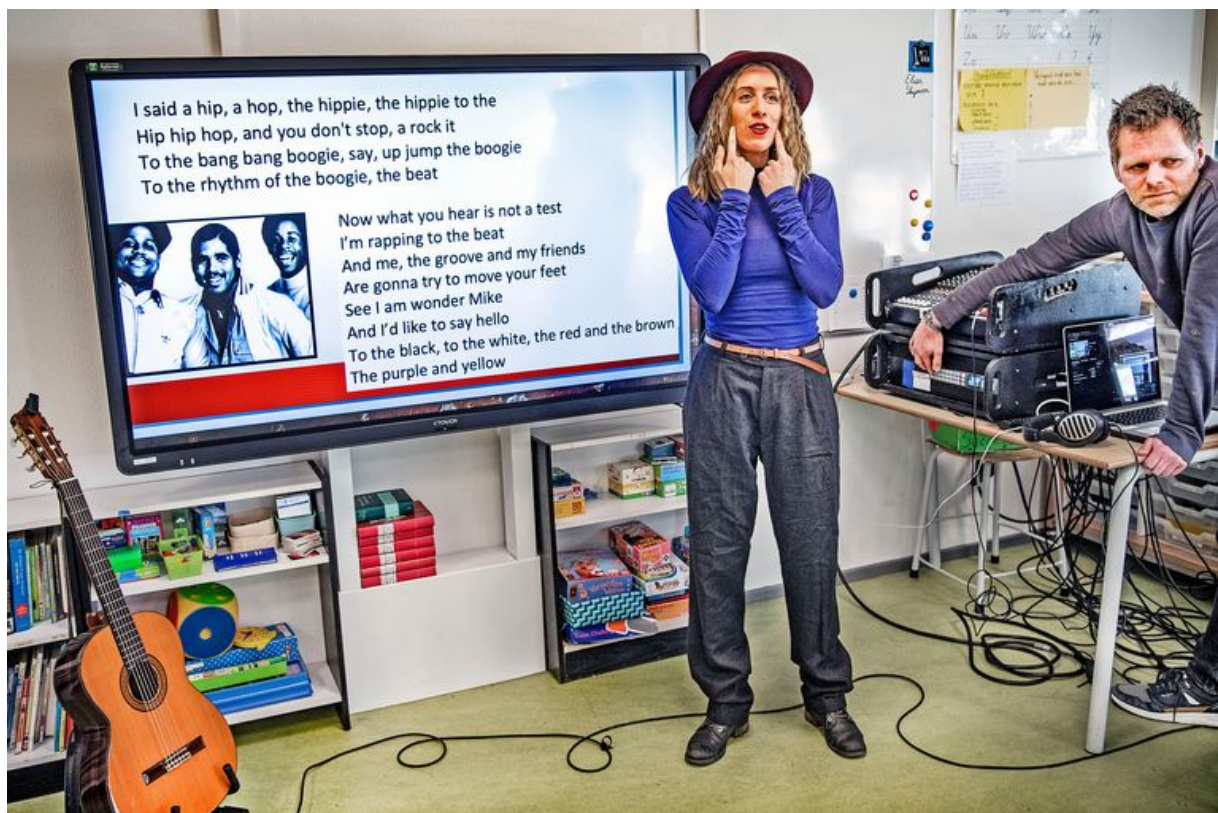

Opinie: ‘We moeten nu manieren zoeken om online lesgeven te combineren met ‘echte lessen’

De basisscholen mogen per 11 mei weer open, kondigde premier Mark Rutte dinsdagavond aan. Vinden leraren dit verantwoord? En kunnen ze genoeg voorzorgsmaatregelen treffen? ‘We moeten voorkomen dat we een achterstand oplopen.’

Maurits Chabot 22 april 2020

De Boekman School verzorgt digitale lessen in de regio Amsterdam, rechts zorgt een techneut dat alles goed verloopt.

Beeld Guus Dubbelman / de Volkskrant

Theo Rinsma, directeur Basisschool de Buitenkans in Heerenveen

'Het is geweldig dat we weer open mogen. Ik moet erkennen dat het doceren op afstand eigenlijk wonderlijk wel verliep, maar je mist toch de interactie met je leerlingen. Als je kinderen niet in de ogen kunt kijken, ontbreekt een wezenlijk onderdeel van de pedagogiek. Het maakt het monitoren van je leerlingen lastig. Kinderen moeten zich fijn en veilig voelen om goed te kunnen leren, en op afstand heb je daar letterlijk en figuurlijk geen zicht op. Vooral om die reden is het fijn dat de leerlingen weer naar school mogen.

Het is verantwoord om de basisscholen weer te openen, maar de grote uitdaging is dat we leerlingen half om half moeten ontvangen; de ene helft van de kinderen dag X, de andere helft dag Y. Voor ons zou het eenvoudiger zijn als we helemaal open mogen. Maar liever dit dan geheel gesloten; we mogen nu 50 procent ontvangen, dat is 50 procent meer dan eerst. De richtlijnen zijn helder en het verhaal van Mark Rutte en Jaap van Dissel schept duidelijkheid. De docenten op mijn school voelen zich niet onveilig. De kans op besmetting door kinderen is heel klein, we moeten vooral als volwassenen in het onderwijs aanpassingen doen. De lunch in de lerarenkamer gaat voorlopig niet door.'

Thea Janson, bestuurder van WIJ de Venen, groep van 15 dorpscholen

'We zijn er verheugd over dat we weer open mogen. En natuurlijk zijn er ook nog best haken en ogen. Zo mogen we de helft van de tijd open, dat maakt het bieden van onderwijs eigenlijk ingewikkelder. Naast het onderwijs wordt er ook nog steeds een appèl op ons gedaan om noodopvang te bieden voor kinderen van ouders met cruciale beroepen. En dat moeten we allemaal vormgeven met een groep leerkrachten waar ook kwetsbare mensen deel van uitmaken. Wellicht kunnen niet al onze leerkrachten voor de klas verschijnen. Voor de meesten voelt het verantwoord om open te gaan, maar er zijn ook collega's die zich zorgen maken om hun gezondheid, of die van hun gezin.

Onze scholen verschillen qua grootte, teamsamenstelling en per dorp; de grootste school heeft 350 leerlingen, de kleinste 75. We moeten eerst maar eens contact leggen met de kinderen, informeren hoe ze de tijd zijn doorgekomen. Voor ons wordt 11 mei een nieuw beginpunt, zoals de start van een schooljaar: hoe gaat het met de kinderen? Daarna brengen we in kaart hoe het met de achterstand staat. Maar onderwijs is meer dan kennisoverdracht, het is voor veel kinderen ook qua sociale ontwikkeling van belang. We moeten hoe dan ook per school goed kijken naar de noodzakelijke aanpassingen om de leerlingen veilig te kunnen ontvangen. Dat verschilt per school en ik voorzie een hoop overleg voor de 15 directeuren de komende weken.'

Siep de Haan, docent wiskunde aan het Bonifatiuscollege in Utrecht

Het is prima dat de basisscholen weer ten dele opengaan, maar het irriteert me dat er weinig aandacht is voor het volwassen personeel. Het kabinet benadrukte dinsdag ook dat alle mensen ouder dan 12 jaar minimaal 1,5 meter afstand moeten houden. Maar op veel scholen is 1,5 meter afstand houden niet realiseerbaar. Er zijn honderdduizenden volwassen docenten, en ouders moeten hun kinderen ook ophalen. Hoe gaan die op veilige afstand blijven?

De logica om scholen te sluiten was er een maand geleden en die is er nog steeds. Zelf houd ik me strikt aan de richtlijnen van het RIVM, ik werk thuis en blijf zoveel mogelijk thuis. Die voorschriften zijn niet te rijmen met het openstellen van scholen, waarbij honderden leerlingen en tientallen docenten samenkomen in één krap gebouw. Wel heb ik er begrip voor dat scholen op kleine schaal proberen iets te heropenen. Maar voor veel basisscholen zal dit lastig zijn, en voor het voortgezet onderwijs is het echt onmogelijk.

Voor de kwaliteit van het onderwijs hoeven we ook niet te openen. Ik heb geen enkele achterstand met leerlingen qua lesstof. Van mijn collega's hoor ik hetzelfde. We hebben heel goede online alternatieven voor het doceren van leerlingen. Ziekenhuizen moeten echt openblijven, maar voor scholen hoeft dat niet.

Beeld Guus Dubbelman / de Volkskrant

Myra Keizer, directeur Maria Montessorischool Den Haag

'Het is niet onverantwoord dat de basisscholen per 11 mei voor de helft weer opengaan. We hebben nu tijd om ons voor te bereiden en we kunnen plannen maken voor de manier waarop ouders hun kinderen kunnen halen en brengen zonder onnodige risico's te nemen. Duizenden mensen hebben de afgelopen tijd doorgewerkt en we kunnen als docenten best op 1,5 meter afstand blijven. Er mogen sowieso geen ouders op de school komen, We gaan zorgen dat de kleuters op het plein worden opgehaald en zoeken oplossingen voor ondersteunend personeel.

Het is verstandig per dag de helft van de leerlingen te ontvangen, maar het bewaren van 1,5 meter afstand wordt toch een uitdaging. Voor kleuters is het absoluut niet te handhaven, voor de docenten en ander personeel gaan we zorgen dat het werkbaar wordt. We hadden ook best een paar maanden door gekund met online lesgeven. Sommige leerlingen doen het online zelfs beter dan dat ze in de les presteerden. Alleen voor de groepen 1, 2 en 3 was het echt niet vol te houden. Voor hen is juist het sociale aspect belangrijk voor de ontwikkeling.

Ik zie twee uitdagingen. Wanneer we op dag A de ene helft ontvangen en op dag B de andere, zou dit betekenen dat we maar de helft van de lesstof kunnen behandelen. Hierdoor zou de achterstand oplopen. We zoeken nu manieren om online lesgeven te combineren met 'echte lessen'. De grootste uitdaging is het aantal docenten: we hebben twee docenten die ouder dan zestig zijn, zij komen niet naar school. Zodra leerkrachten verkouden zijn, blijven ze ook thuis. We moeten het dus met minder leerkrachten stellen, en we kampten al met tekorten.'